

DİSK/GENEL-İŞ

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası

İNSANCA ÇALIŞMAK İÇİN İNSANCA YAŞAMAK İÇİN DİSK/GENEL-İŞ'TE ÖRGÜTLEN

► NEDEN SENDİKA ÜYESİ OLMALIYIZ?

Her birimiz ülkenin değişik yörelerinden geldik. Belki farklı inançlarımız, farklı düşüncelerimiz var. Farklı siyasi partilere oy veriyoruz.

Kimimiz genç, kimimiz yaşlıyız.

Kimimiz evli, kimimiz bekâr ya da nişanlıyız.

Kimimiz ilkokul aydınlığı bile görmedik, kimimiz üniversite sıralarından geçtik.

Tüm bu farklılıklara rağmen ortak bir tarafımız var;

Yaşamak ve ailemize bakmak için çalışmak zorundayız.

Ücret bizim tek geçim kaynağımız,

Emeğimiz bizim tek dayanağımız,

Ücret karşılığında emek gücümüzü satmak zorundayız.

Kendimizin ve ailemizin yaşamını ücretle kazanıyoruz.

Dertlerimiz aynı, sorunlarımız ortak.
Çünkü biz işçiyiz.

Belediye hizmetlerinde çalışıyoruz,
hastanelerde çalışıyoruz, kamuya ait
tüm işyerlerinde biz hizmet
üretiyoruz. Hayatı biz üretiyoruz.
Emek gücümüzle, alın terimizle
yaşadığımız topluma hizmet
üretiyoruz.

Her insan gibi emeğimizin karşılığını
almak, bu toplumun başı dik alını açık
yurttaşı olmak istiyoruz.

İşsiz kalmak, aşsız kalmak, evsiz-
barksız kalmak istemiyoruz.
Çocuklarımız için parasız ve iyi
eğitim, ailemiz için parasız sağlık
hizmeti, insanca yaşayabileceğimiz
bir Dünya istiyoruz.

Borçsuz yaşamak, zamanında ve iyi
bir ücret almak istiyoruz.

İnsan olan herkesin sahip olmak
istediği bir hayat istiyoruz.

Hayatı üretenler olarak ürettiğimiz
değerden adilce bir pay almak
istiyoruz. Acaba çok şey mi istiyoruz?

Asla! Talebimiz sadece adaletli bir toplum ve eşitlik.

Böyle bir hayat için birlik içinde olmalıyız. Birlik içinde olmak, dirlik içinde olmak için ilk adımdır.

Tek başımıza olunca gücümüz yettiğince ayakta kalırız, düştük mü yerden kaldıranımız olmaz;

Hep beraber olursak ne düşeriz; ne de çaresizlik biliriz.

İşte bir olmanın, birlik içinde olmanın yani dirlik içinde olmanın yoludur

SENDİKA.

Sendika ben değil biz olmaktır, tek değil çok olmaktır; hep beraber olabilmektir.

İşçiler olarak tek başına kaldığımızda insan kalabalığı, hep beraber olduğumuzda işçi sınıfı oluruz. Tek başımıza evin yolunu ancak buluruz, işçi sınıfı olursak Dünya'da adalete ve eşitliğe yol oluruz.

Sendikalı olmakla daha iyi bir hayata merhaba deriz; yeni bir yola çıkar, yeni bir Dünya'ya kapı açarız.

Sendikalı olmakla, dostluğa, kardeşliğe, dayanışmaya, mücadele ederek kazanmaya, alın terimizin karşılığını almaya merhaba deriz, kol kola girerek güçlerimizi birleştirmeye başlarız.

SENDİKA ÜYELİĞİ İÇİN İZİN ALMAK GEREKİR Mİ?

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile uluslararası sözleşmelere göre; işçiler olarak, serbestçe sendika kurma, sendikalara üye olma hakkına sahibiz. Hiç kimse bizi bir sendikaya üye olmaya da üyelikten çıkmaya da zorlayamaz.

Demek ki her birimiz sendika üyesi olmakta serbestiz. Hiç kimseden izin almak zorunda değiliz. Sendika üyeliği özgür irademizle sadece bizim vereceğimiz bir karardır.

İşverenler, işveren vekilleri ya da her kimse ve hiç kimse bize sendikaya üye olamazsın, sendikadan istifa et ya da şu sendikaya üye olabilirsin, şuna olamazsın diyemez; kimse benden izin alacaksın diyemez. Kimse ben belediye başkanıyım, ben şirket müdürüyüm, ben hastane yöneticisiyim diyerek sendikaya üye

olma hakkımızı elimizden alamaz,
hangi sendikaya üye olacağımıza
karışamaz.

Kim karışırsa Ceza Kanununa göre suç
işler, şirket sahibi karışırsa bir daha bir
ihaleye giremez.

SENDİKASIZ TOPLU SÖZLEŞME OLUR MU?

Sendika üyesi olursak bireysel iş
sözleşmesinin yanı sıra esas olarak o
işyerinde çalışan tüm işçiler olarak
işverenin karşısına sendikamızla
çıkartırız ve işverenle **toplu iş
sözleşmesi** imzalarız. Sendikasız
toplu iş sözleşmesi olmaz.

Toplu iş sözleşmesi ile ücretlerimizi
artırabilir, çalışma koşullarımızı
iyileştirebiliriz; işverenlerin
önemsemediği sağlık ve güvenlik
önlemlerini alabilir, izin sürelerimizi
artırabilir, keyfi işten çıkarmalara karşı

önlem alabilir, çalışma saatlerimizi azaltabilir, hafta sonu ve resmi tatil günü çalışmalarımızın düzene girmesini sağlayabiliriz.

Kısacası insanca çalışmak için toplu iş sözleşmesi gerekir, toplu iş sözleşmesi için de sendika gerekir.

ŞİRKETLERDE YENİ TOPLU SÖZLEŞME DÜZENİ NASIL İŞLEYECEK?

11 Eylül 2014 tarihinde yürürlüğe giren Torba Yasa ile taşeron şirketlerde yeni bir toplu sözleşme düzeni kurulmaktadır. Buna göre her bir ihale konusu işyeri için bir toplu iş sözleşmesi imzalanacaktır. Yani her ihaleye konu hizmet alanı bir işyeri kabul edilecek ve o işyeri için toplu sözleşme yetkisi alınacaktır.

Yeni düzenlemeye göre şirket ile imzalanacak toplu iş sözleşmesiyle işçilik giderlerinde meydana gelecek artış farkı kamu idaresi, yani belediye veya hastane yönetimi ya da ilgili kamu kurumu tarafından karşılanacaktır. İşçilik maliyetinde ortaya çıkan farkın kamu kurumu tarafından ödenebilmesi için şirketin bir kamu işveren sendikasını toplu iş sözleşmesi yapmak üzere yetkilendirmesi ve sendikanın bu işveren sendikası ile toplu iş sözleşmesini imzalaması gerekmektedir.

SENDİKASIZ HAK ALINIR MI?

Tek başımıza hak alamayız. Hak almak için birlik olmak, sendikalı olmak gerekir. Tek başımıza işverenle ancak bireysel iş sözleşmesi yapabiliriz. Sendika üyesi olmayan birçok işçi kardeşimiz işverenle bireysel iş sözleşmesi yapmak gerektiğini bile belki bilmez. Hak almanın tek yolu sendika üyesi olmaktır.

KIDEM TAZMİNATLARIMIZI KİM ÖDEYECEK?

Taşeron şirketlerde yıllarca kıdem tazminatlarımıza haksız biçimde el konuldu. İhale süreleri gerekçe gösterilerek kıdem tazminatı hakkımızın olmadığı söylendi. Ancak taşeron şirket işçilerinin sorunları ile ilgilenen sendikaların hukuk mücadelesi sonucunda mahkemeler bir işyerinde 1 yıldan fazla çalışan işçilere kıdem tazminatlarının ödenmesi yönünde karar verdiler.

Soma'da taşeron olarak çalışan 301 madenci kardeşimizin ölümü de eklenince Hükümet taşeron şirketlerde çalışan işçilerin kıdem tazminatları konusunda bir düzenleme yapmak zorunda kaldı.

11 Eylül 2014'te yürürlüğe giren Torba Yasa ile İş Kanunu'nda düzenlemeler yapıldı. 8 Şubat 2015 tarihli Resmi Gazete'de bu konuda bir Yönetmelik yayımlandı. Buna göre:

Belediye, devlet hastanesi vb. kamu kurumlarında taşeron şirketler değişse de sürekli çalışan işçilerin kıdem tazminatlarını kim ödeyecek?

* Taşeron işçilerin kıdem tazminatları, yapılan ihaleler kapsamında geçen toplam çalışma süresi üzerinden hesaplanacak. Bu işçiler, son çalıştıkları taşeron şirketten kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde ayrılırlarsa, kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşu tarafından ödenecek.

Aynı taşeron şirkette farklı kamu kuruluşlarında çalıştırılan örneğin bazen devlet hastanesinde, bazen belediyelerdeki ihaleler kapsamında çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatında durum ne olacak?

* Bu işçilerin kıdem tazminatları, çalıştırdıkları kamu kurumlarındaki hizmetlerin toplamı üzerinden hesaplanacak. Bu şekilde çalışan işçilerin iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona erer ise, kıdem tazminatları, çalıştırıldıkları son kamu kurum veya kuruluşu tarafından ödenecek.

Aynı taşeron şirkette kamu kuruluşlarında çalıştırdıktan sonra özel sektör işyerinde çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatı ne şartlarla ödenecek?

* Bu işçilerin kamu kurum ve kuruluşlarının tümünde geçen hizmetleri için kıdem tazminatı; çalıştırıldıkları son kamu kurum veya kuruluşu tarafından kendi işyerindeki en son ücretinin, yılları itibarıyla asgari ücret artış oranları dikkate

alınarak güncellenmiş miktarı üzerinden hesaplanarak ödenecek. Bu işçilerin özel sektörde çalışmalarından doğan kıdem tazminatını taşeron şirketten talep hakkı saklı kalacak.

Taşeronda çalışan işçiler kıdem tazminatını nasıl talep edecek?

* Bu Yönetmeliğe göre kıdem tazminatına hak kazanan taşeron işçileri, ilgili kamu kurum veya kuruluşuna banka hesap/IBAN numarasıyla birlikte dilekçeyle başvuruda bulunacak. Çalıştığı kamu kurum veya kuruluşlarının listesini verecek ve iş sözleşmesinin hangi nedenle sona erdiğine ilişkin olarak taşeron şirketten alacağı belgeyi verecek. Bu belge yoksa SGK kayıtları esas olacak.

Ödemeler nasıl yapılacak?

* Kamu kurum veya kuruluşları tarafından yapılacak olan kıdem tazminatı ödemeleri, doğrudan işçinin banka hesabına yapılacak.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihalelerle çalıştırılan taşeron işçiler Yönetmelikten yararlanacak mı?

* İş sözleşmesi Yönetmelik yürürlüğe girdikten sonra da devam eden işçiler yönetmelikteki hükümlerden yararlanacak.

Yönetmelik ne zamandan itibaren geçerli olacak? Kimler kapsam dışında kalacak?

* Yönetmelik 11 Eylül 2014 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik kapsamında tespit edilen hizmet süresine ilişkin kıdem tazminatı, 10 Eylül 2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iş sözleşmesi feshedilmiş olan işçilere ödenmeyecektir.

YILLIK İZİN HAKKIMIZ VAR MI?

Aynen kıdem tazminatında olduğu gibi mahkeme kararlarıyla yıllık izin hakları kabul edilmek zorunda kalınan taşeron şirket işçilerinin izin hakları konusunda 10 Eylül 2014 tarihli Torba Yasa ile İş Kanunu'nda bir düzenleme yapılmıştır. İş Kanunu 56. Maddeye göre;

Alt işveren işçilerinden, alt işvereni değiştirdiği hâlde aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerin yıllık ücretli izin süresi, aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanır. Asıl işveren, alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek ve ilgili yıl içinde kullanılmasını sağlamakla, alt işveren ise altıncı fıkraya göre tutmak zorunda olduğu izin kayıt belgesinin bir örneğini asıl işverene vermekle yükümlüdür.

NEDEN DİSK/GENEL-İŞ

22 Nisan 1962'de kurulan Genel-İş 53 yıllık bir işçi sınıfı mücadelesini ve birikimini temsil eder.

Bu işkolunda ilk toplu iş sözleşmesini imzalayan, ilk greve çıkan, ilk direnişi yapan sendika DİSK/Genel-İş'tir.

DİSK/Genel-İş, işkolunda ülke çapında örgütlenen ilk sendikadır.

DİSK/Genel-İş, güvenin, mücadelenin, kardeşliğin, dayanışmanın adıdır.

DİSK/GENEL-İŞ'E ÜYE OL!

Çünkü DİSK/Genel-İş;

Bu karmaşık süreçte sendika üyesi olarak toplu sözleşme hakkını kullanabilmen ve haklarını koruyabilmen için seni her aşamada bilgilendirecek, sana hakkı ve hukuku anlatacak; sana karşı açık olacak, seni oyalamayacak bir sendikadır.

İşyerlerinde ve toplumda bize saygı gösterilmesini **istiyorsak;**

Keyfi işten atma, sürgün ve kıyım korkusundan kurtulmak **istiyorsak;**

Daha iyi ücret, daha iyi çalışma koşulları ve iş güvenliği **istiyorsak;**

Ücretlerimizin zamanında ödenmesini **istiyorsak;**

Kendimize ve ailemize daha fazla zaman ayırmak, yeterli izin ve dinlenme hakkı kazanmak **istiyorsak;**

Konut, beslenme, eğitim, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetlerinden layıkıyla yararlanmak **istiyorsak;**

Eğitilmek, bilinçli ve kültürlü olmak **istiyorsak;**

Sendikada söz ve karar sahibi olmak **istiyorsak;**

Her türlü sendikal faaliyete, toplu iş sözleşmesine, kendimiz karar vermek **istiyorsak;**

Devletten ve işverenlerden bağımsız, kendi gücüyle ayakta duran, kimseye diyet borcu olmayan, yolunu ve yöntemini bizim belirlediğimiz bir sendikamız olsun **istiyorsak;**

Taşeronlaştırmaya, özelleştirmeye son vermek **istiyorsak;**

Her eylemimizde halkla bütünleşmek ve halkın desteğini kazanmak **istiyorsak;**

Sendikal mücadeleyi demokrasi mücadelesi ile birlikte yürütmek **istiyorsak;**

Grevde, direnişte, her türlü sendikal eylemde bize sahip çıkılsın **istiyorsak;**

Ödediğimiz aidatlar çarçur edilmesin, dar günde bize yardımcı olacak şekilde değerlendirilsin **istiyorsak**

DİSK/GENEL-İŞ'TE ÖRGÜTLENELİM.

**HAYDİ, KENDİ SENDİKAMIZA!
HAYDİ, DİSK'E
HAYDİ, GENEL-İŞ'E!**

GENEL - İŞ MARŞI

Süpürürüz karanlığı
Güneşi doğurmak için
Severiz tüm insanlığı
Kardeşçe yaşamak için

Genel-ış derler bize
Kent yaşar elimizde

Taşıtlarda fabrikada
Her yerde her işte biz
Sağlara ve hastalara
Hizmet edenlerdeniz

Genel-ış derler bize
Kent yaşar elimizde

GENEL-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Remzi Çalışkan

Yayına Hazırlık: Basın Bürosu Yönetim Yeri: Çankırı Caddesi No. 28 Kat: 5-9

Ulus/ ANKARA Tel: (0312) 309 15 47 Fax: (0312) 309 10 46

www.genel-is.org.tr e-posta: bilgi@genel-is.org.tr

Baskı: Arcs Matbaacılık/ www.arcs.com.tr Tel: (0312) 384 24 01

Adres: Kazımkarabekir Cad. Tuna Han101/2G İskitler/ANKARA

Bu yayın ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.